

Minimale randvoorwaarden voor een succesvolle inzet van zorgtechnologie

Voordat je zorgtechnologie kunt gebruiken, moet je organisatie goed functioneren en een sterke digitale basis hebben. Dit betekent een duidelijke visie op digitale zorg, betrouwbare ICT-systemen, en genoeg kennis binnen het team. Een sterke basis is nodig om zorgtechnologie succesvol in te voeren.

Definitie randvoorwaarden

Onder randvoorwaarden voor succesvolle inzet van zorgtechnologie onderscheiden we:

1. Visie, strategie en werkwijze op de inzet van zorgtechnologie
2. Randvoorwaarden ICT
3. Rollen en verantwoordelijkheden
4. Besluitvorming en eigenaarschap
5. Wet- en regelgeving: MDR, AVG, WZD en ACT-AI
6. Capaciteit en digitale vaardigheden

Financiële middelen vormen ook een belangrijke randvoorwaarde, dit werken we uit in 2026. Zie ook de [factsheet van Vilans](#).

1. Visie, strategie en werkwijze op de inzet van zorgtechnologie

Een goede basis is essentieel voor de succesvolle implementatie, borging en blijvend gebruik van zorgtechnologie. Dit vraagt visie en strategie op de inzet van zorgtechnologie. De VGU heeft hier een [visie en strategie](#) op geformuleerd vanuit het perspectief van de client. Voor iedere organisatie is aangeraden om hierop aanvullend ook het perspectief van de medewerker en de organisatie in te benoemen die aansluiten bij de missie en visie van de organisatie zelf.

Om zorgtechnologie goed te implementeren, is een werkwijze aanbevolen voor de selectie van zorgtechnologie (waarmee ga je wel en niet aan de slag) waarin de speerpunten van de visie en strategie worden afgewogen.

Voor het opschalen van zorgtechnologie is vaak een aanpassing in het zorgproces nodig. Dit is een cruciale stap voor succesvol implementeren. Als de gebaande paden blijven bestaan, zullen nieuwe paden niet bewandeld worden. De innovatieroute van Vilans biedt een uitstekende basis voor deze implementatie. Deze kan in zijn geheel of in delen gevolgd worden. Of op basis hiervan kan een organisatie zijn eigen implementatieroute opstellen.

2. Randvoorwaarden ICT

2a. Architectuur en Infrastructuur

Om technologie in de zorg goed in te kunnen zetten, is het randvoorwaardelijk dat er meer dan een goede infrastructurele basis is met een Wifinetwerk dat:

- Overal waar nodig bereik heeft;
- Voldoende bandbreedte heeft met voldoende ruimte om op te schalen;
- Veilig is, voldoet aan [nationale norm voor informatiebeveiliging](#) in de gezondheidszorg (NEN 7510);
- Betrouwbaar is;
- Toekomstbestendig is;
- Onderhouden wordt en waarvoor ondersteuning is in geval van uitval.

Idealiter heeft de organisatie een ICT-visie en strategie waarin dit beschreven staat, en waarin de ICT-principes zijn opgenomen waar technologische toepassingen aan moeten voldoen.

2b. ICT beheer en ondersteuning

In de organisatie zal het functionele (gericht op infrastructuur) en technische beheer (gericht op apparaten) moeten worden vastgelegd.

- Functioneel beheer is het organisatieonderdeel waar cliënten, verwanten en medewerkers terecht kunnen voor vragen over de ICT–infrastructuur (wifi, bandbreedte en informatiebeveiliging).
- Technisch beheer is het organisatieonderdeel waar cliënten, verwanten en medewerkers terecht kunnen voor vragen over de juiste keuze voor type zorgtechnologie bij zorgvraag en over de concrete werking van de zorgtechnologie. Veel bruikbare info per zorgtechnologie is ook te vinden op de kennisbak digitale zorg van Vilans: [Technologieën](#)

Daarnaast is het raadzaam om digi-coaches of taakhouders te benoemen om de adoptie te vergemakkelijken.

3. Rollen en verantwoordelijkheden

Voor een goede implementatie is het van belang tenminste de volgende rollen ingeregeld te hebben:

- Eigenaarschap: Voor iedere zorgtechnologie is het van belang dat er een eigenaar is die verantwoordelijk is voor de inzet en de inhoud van het product. Dit start bij de behoefte vanuit de zorg en kan gedurende het veranderingsproces verschuiven. Van belang blijft dat de zorg betrokken blijft.
- Opdrachtgever- en opdrachtnemerschap: Ieder traject rondom de implementatie van een nieuwe zorgtechnologie heeft een duidelijke opdrachtgever op MT-niveau en een opdrachtnemer. De eigenaar en opdrachtgever kunnen dezelfde persoon zijn. De opdrachtnemer heeft de projectleidersrol.

- Voor een goede beoordeling van de informatieveiligheid en de AVG is het noodzakelijk dat de rollen van CISO (Chief Information Security Officer) en Privacy Officer (AVG) belegd zijn. Dit kan binnen de organisatie zijn bij ICT (CISO /AVG) of bij zorginhoud (AVG). Deze expertise kan ook worden ingekocht.

4. Besluitvorming en eigenaarschap

Voor een goede besluitvorming is het volgende van belang:

- De rollen Eigenaar en Opdrachtgever zijn goed belegd;
- De oplossing wordt getoetst aan de visie en strategie op zorgtechnologie en de visie en strategie op ICT.

5. Wet- en regelgeving: MDR, AVG, WZD en ACT-AI

De belangrijkste wet- en regelgevingen waar je rekening mee moet houden bij de implementatie van zorgtechnologie zijn de Medical Device Regulation (MDR) voor registratie van veilige medische hulpmiddelen en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) voor privacy en informatiebeveiliging. Daarnaast stelt de Wet Zorg en Dwang strikte eisen aan de inzet van zorgtechnologie. Sommige technologieën vergroten de vrijheid van cliënten, terwijl andere vrijheidsbeperkend kunnen zijn. Tot slot is sinds 1 augustus 2024 is de Europese wet, de AI Act, die het gebruik van AI reguleert, officieel van kracht. Het doel hiervan is dat het gebruik van AI transparanter, veiliger en ethischer plaatsvindt.

Zie [factsheet over MDR](#).

Zie [video over nationale norm voor informatiebeveiliging](#) in de gezondheidszorg (NEN 7510).

Zie info op [Digitale zorg en Wet zorg en dwang \(Wzd\)](#).

Zie [AI-verordening AI \(Artificiële Intelligentie\) - Digitale Overheid](#).

6. Capaciteit en digitale vaardigheden

Een belangrijke randvoorwaarde is de capaciteit van zowel stakeholders, projectgroep als medewerkers op de werkvloer. Het is belangrijk om capaciteit hiervoor mee te nemen in de jaarplannen en begroting.

Digitale vaardigheden zijn een noodzaak bij het inzetten van zorgtechnologie. Als de digitale vaardigheden onvoldoende zijn, wordt zorgtechnologie vaak gezien als een last en ingewikkeld. Terwijl het investeren in digitale vaardigheden juist tijd oplevert. Zie het [Tijdwinstonderzoek Digitale Vaardigheden in de Zorg](#) uit september 2025.

Op digivaardigindezorg.nl/gehandicaptenzorg/ is een zelfscan te vinden en ook aansluitende scholingen zonder kosten te volgen. De organisatie zal hierin moeten ondersteunen door focus aan te brengen (wat verwachten we) en te faciliteren (door tijd en ondersteuning door bijvoorbeeld digicoaches beschikbaar te stellen).